

*Патрік ГРІФФІН,
керівник глобального дослідницького проекту ATC21S,
директор Центру дослідження оцінки в Університеті
Мельбурна (Австралія).
Джерело: <http://pedsovet.org/content/view/25916/251/>*

Про необхідні навички вчителів нової формації

За словами П. Гріффіна навички будуть виключно комунікаційними: розуміння культурних відмінностей, креативність, стратегічне і критичне мислення, вміння організації роботи груп і швидке спільне вирішення завдань. Навчити дітей не боятися невідомості, критично аналізувати інформацію, творчо мислити, рефлексувати і терпеливо працювати — завдання, що постають перед сучасним вчителем, тому що саме ці якості хочуть бачити працедавці в своїх потенційних працівниках.

Як відзначив Гріффін, державні системи освіти не виховують перераховані навички в сучасних учнях. Директор Центру дослідження вважає, що «якщо система залишається на рівні заучування фактів, вона ніколи не підготує людей до життя. Водночас інертність системи можна подолати, змінивши кадри». Дослідник переконаний, що «в школах мають викладати не бабуськи, а люди, котрі вміють аналізувати дані, відслідковувати зміни». У випадку, якщо кадрових змін не відбудеться, то суспільство в майбутньому очікує серйозні проблеми. «Наші діти після закінчення університету не зможуть знайти роботу, і не зможуть підтримати нас самих», — заявив він.

Коментар Ю. Зражевського, керівника проекту «Інформаційне забезпечення загальноосвітнього навчального закладу».

*Цим висловлюванням П. Гріффіна ми розпочинаємо аналіз і дослідження надзвичайно важливої проблеми освітньої реформи – **підготовки педагогічних працівників (вчителів) нової формації**. Упевнений, що ця проблема буде висунута життям як першочергова, корінна, така, що визначить успіх всієї реформи. Важливо, щоб ті, хто займається підготовкою реформ не випустили проблему з поля зору, правильно позиціонували її в ієрархії необхідних перетворень. Йдеться про побудову структурної схеми змісту реформи, де кожна проблема, завдання, дія має зайняти своє місце залежно від значення і проектної ваги. Тоді ми зможемо мати обґрунтовану і виважену дорожню карту роботи, бути впевненими, що після довгих років трудових зусиль досягнемо бажаного результату з максимальною ефективністю.*

Для кожного реформаторського кроку нам потрібно чітко уявляти бажаний результат. Напочатку його потрібно сформулювати. Саме слова П. Гріффіна і можна віднести до такої спроби. В Україні в ході реформування освіти проблема підготовки вчителів нової формації звучить невиразно. Лише останнім часом з'явилися перші висловлювання, які позначають її (проблеми) значення. Наведемо кілька із них.

Інна Совсун, перший заступник Міністра освіти і науки України:

«Для того, щоб комплексно змінити підходи до якості освіти, необхідна реформа, яка повинна розпочатися з людей, які будуть **по-новому викладати** у школі (виділення – ред.). Реформа повинна бути зосереджена довкола реформування професії вчителя» (стаття «Реформа має бути комплексною» (витяг), газета «Освіта України», 12 жовтня 2015 року № 41).

Катерина Ясько, психолог, едуколог:

«Удивительно, но великий **Выготский** предсказал изменяющуюся роль учителя еще 100 лет назад: "На долю учителя выпадает новая ответственная роль. Ему предстоит сделаться организатором той социальной среды, которая является единственным воспитательным фактором. Там, где он вступает в роли простого насоса, накачивающего учеников знаниями, он с успехом может быть заменен учебником, словарем, картой, экскурсией. Когда учитель читает лекцию или объясняет урок, он только отчасти выступает в роли учителя: именно в той, в которой устанавливает отношение ребенка к воздействующим на него элементам среды. Там же, где он просто излагает готовое, он перестает быть учителем".

Таку роль могли би виконувати наставники або тьютори – хорошо інформовані, схильні до саморозвитку, емоційно компетентні люди, педагоги нової формиції. Їх відміння від учителів заключається в тому, що вони не вкладають інформацію/знання в голівку дитини, а допомагають створювати контекст і заботливо направляють дитини згідно його індивідуальної траєкторії розвитку. Такіх спеціалістів потрібно готувати, спрос на послуги педагогів нової формиції буде тільки рости.» (стаття «Мої діти не пойдуть в школу» (витяг), веб-портал «Українська правда. Життя», 20.08.2015)

Володимир Співаковський, президент освітньої корпорації «Гранд»:

«...создать лучшую в мире систему образования... Такая высокая цель требует некоторого «образовательного взрыва», когда все элементы системы образования проектируются заново, и создаются, исходя из будущих целей и результатов, которые диктуются информационной эпохой и её требованиями.»

(стаття «Як побудувати найкращу в світі систему освіти?» (витяг), сайт «Освітня політика», 19.03.2015).

Омельян Вишневський, професор Дрогобицького пед. університету імені Івана Франка:

«У процесі реформи школи він {вчитель – ред.} повинен найперше виробити в собі новий світогляд і новий спосіб педагогічного мислення та відповідно оволодіти педагогічними технологіями, що орієнтуються на самостійну діяльність учнів... До поняття його професійної компетенції входить і здатність виконувати опікунські функції, які поступово стануть тьюторськими.»

(стаття «Про перспективи реформування середньої освіти в Україні» (витяг), сайт «Освітня політика», 19.03.2015).

Тож які вони, вчителі нової формиції? Що треба зробити, щоб підготувати таких фахівців? Ці питання адресуються Національній академії педагогічних наук, педагогічним університетам і коледжам. Від них ми маємо очікувати змістовних відповідей. Бо саме наукові установи і вищі навчальні заклади можуть їх дати. Важливо не запізнитися, вчасно «вмонтувати» вирішення проблеми в реформаторський процес через нормотворчу складову.
